

SERVEI DE MEDICINA INTENSIVA

DOSSIER INFORMATIU

Gabinet de Comunicació i Imatge

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

Institut Català de la Salut
Hospital Universitari
Arnau de Vilanova

MISSIÓ, VISIÓ I VALORS

Missió

Restaurar la salut de tots els pacients crítics o potencialment crítics de l'hospital, tant intra com extra UCI, mitjançant sistemes avançats de monitoratge i suport vital.

Visió

Ser el Servei de referència del pacient crític de la nostra àrea d'influència degut a la nostra excel·lència clínica, la qualitat assistencial i el seu prestigi davant la ciutadania i els professionals sanitaris, amb capacitat d'innovació i eficiència.

Valors

Els valors del personal del Servei de Medicina Intensiva són prioritzar la salut física i psíquica dels pacients i els seus familiars amb empatia, humanitat i treball en equip, integrant el coneixement i l'assistència clínica d'excel·lència amb la recerca i la docència.

La filosofia del Servei es resumeix en el següent diagrama. Les 4SP fan referència a:

- Seguretat del Pacient
- Sense Portes
- Sense Parets
- Sense Papers

Cap de Servei

Jesús Caballero

Caps de Secció

Javier Trujillano - Coordinador de Recerca

Montserrat Vallverdú - Coordinadora UCI Sense Parets

Supervisora d'infermeria

Marisa Sancho

Coordinadora Donació i Trasplantaments

Mariona Badia

Facultatius especialistes

Miguel León – Coordinador de Docència

Begoña Balsera – Coordinadora UCI Sense Papers

Lluís Servià

Judit Vilanova

Sílvia Rodríguez - Coordinadora UCI Sense Portes

Neus Montserrat

Sílvia Iglesias

Sulamita Carvalho

Xavier Prados

Mar Miralbés

Estela Val

Josman Monclou

Residents

Gabriel Jiménez

Núria Ramon

Jordi Codina

Jorge Rubio

Infermeres, auxiliars, zeladors i administratius

El Servei de Medicina Intensiva compta amb un equip de més de 70 infermeres i infermers, auxiliars d'infermeria, zeladors i una administrativa.

ACTIVITAT ASSISTENCIAL

SERVEIS I DADES

El Servei de Medicina Intensiva atén malalts crítics o amb un postoperatori complex, tant dins com fora de les unitats de cures intensives.

La part intra UCI està formada per dues unitats d'assistència clínica (la UCI 1, amb 8 llits, i la UCI 2, amb 14 llits) on el 2018 van ingressar un total de 1.053 pacients, un 7,6% més que al 2017. La part extra UCI està formada per la USP (UCI Sense Parets), que al 2018 va atendre 932 pacients (ingressats a Urgències, plantes d'hospitalització, etc), amb un total de 1.496 intervencions.

El progressiu augment de l'esperança de vida i l'augment de la complexitat de les intervencions a l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova han fet que també augmenti el número de pacients crítics i les seves necessitats assistencials.

1.053

PACIENTS INTRA
UCI AL 2018

1.496

ACTUACIONS
EXTRA UCI
AL 2018

ACTIVITAT ASSISTENCIAL

MÉS DADES

Al 2018 l'estada mitjana dels pacients ha estat de 4,56 dies, un 6,7% menys que al 2017.

La supervivència dels pacients ingressats a la UCI va ser al 2018 del 89%.

Una baixa mortalitat, lligada a una menor estada mitjana, millora la gestió dels recursos, que poden arribar a més pacients i permet una correcta adequació a la demanda assistencial.

4,5

DIES D'ESTADA
MITJANA

89%

TAXA DE
SUPERVIVÈNCIA

SEGURETAT DEL PACIENT

PROJECTES ZERO DE SEGURETAT DEL PACIENT DE PREVENCIÓ DE LA INFECCIÓ NOSOCOMIAL

El Servei de Medicina Intensiva de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova és capdavanter en l'aplicació clínica dels projectes de prevenció d'infecció nosocomial (infecció intra hospitalària) del Grupo de Trabajo de Enfermedades Infecciosas y Sepsis (GTEIS) de la Sociedad Española de Medicina Intensiva, Crítica y Unidades Coronarias (SEMICYUC).

Aquests projectes són la Bacteriemia Zero (infecció sanguínia per cateter vascular), la Neumonia Zero (infecció pulmonar per ventilació mecànica), Resistència Zero (infecció i/o colonització per gèrmens multiresistents) i ITU Zero (infecció urinària per sonda).

Les taxes d'infecció nosocomial a la UCI de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova són de les més baixes de Catalunya i de l'Estat, afegides a l'èxit del programa d'optimització d'antibiòtics (PROA).

SEGURETAT DEL PACIENT

SOBRESEDACIÓ ZERO I PREVENCIÓ DEL DELÍRIUM

L'objectiu del programa Sobresedació Zero és administrar una sedació adequada, lleugera i basada en l'analgèsia al pacient críticament malalt, treballant en equip i amb objectius clínics. D'aquesta manera, quan el pacient supera la fase crítica, es pot despertar, treure la ventilació mecànica i donar d'alta amb més celeritat.

El Servei de Medicina Intensiva també té com a prioritat la prevenció del delírium, una alteració fluctuant de l'estat mental del pacient i de la seva conducta que angosta el malalt, la família i els professionals. La UCI de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova és capdavantera en l'aplicació de mesures preventives i terapèutiques del delírium tant farmacològiques com no farmacològiques.

El delírium, que pot ser hiperactiu o hipoactiu, presenta factors predisposants i factors precipitants. És en aquests segons on es pot actuar i això passa per millorar les condicions d'il·luminació natural diürna i fosc nocturna per respectar la son, controlar el soroll i aplicar una sedació mínima basada en l'analgèsia.

Una altra mesura de prevenció i tractament del delirium és millorar la comunicació amb el pacient, fins i tot amb sistemes de comunicació avançats, com tauletes tàctils i de control per la mirada. La presència del familiar és un altre factor que ajuda al pacient durant la seva estada a la UCI pel que fa a la prevenció i tractament del delirium. A més, cada habitació està habilitada amb televisió gratuïta i un rellotge amb data per fomentar l'orientació i l'entreteniment del pacient.

Tot això s'emmarca dins del projecte d'humanització de la UCI, una corrent a nivell mundial a la qual també s'ha sumat l'HUAV.

UCI SENSE PORTES

La **UCI Sense Portes** fa referència a facilitar l'entrada dels familiars i/o acompanyants habituals durant l'ingrés del pacient a la UCI. Aquest projecte forma part de la humanització de les cures crítiques.

Tenint en compte que hi ha suficient evidència científica al respecte, l'HUAV ha posat en marxa un procés de canvi per integrar a les famílies en les cures del pacient greu ingressat a la UCI. Per aquest motiu, ha canviat l'horari de visites.

En el moment de l'ingrés a la UCI s'identifiquen dues persones com acompanyants habituals, les quals tindran accés o podran estar, d'una en una, amb el seu ésser estimat durant les 24 hores. També tenen una participació activa en la higiene, cura i presa de decisions. La resta de visites passen de 2 a 6 hores.

És un dels projectes més ambiciosos de la nova UCI de l'HUAV, donat que presta atenció a les necessitats personals i emocionals de pacients, familiars i professionals.

Les Unitats de Cures Intensives han estat tradicionalment espais tancats, centrats en l'atenció del pacient greu en un espai controlat, molt medicalitzat i amb un estricte horari de visites familiars.

El pacient crític és un pacient especialment vulnerable, en situació límit, de manera que necessita no només una atenció clínica d'excel·lència, sinó també una estada confortable i humana. Això lliga amb les mesures de prevenció del delírium i amb la UCI Sense Portes.

La Humanització de les cures crítiques al nostre Servei es basa en quatre pilars:

- 1. Les persones.** Atenció centrada en el pacient sense oblidar la confortabilitat de la família i cuidar el professional sanitari, amb un sistema d'empatia multidireccional.
- 2. L'arquitectura.** Espais funcionals, moderns i dirigits a pacients, familiars i professionals.
- 3. L'equipament.** No només d'aparells mèdics avançats, sinó també de televisions, rellotges, detectors de soroll i tauletes de comunicació avançada.
- 4. La gestió.** Optimitzant els espais i els recursos humans per evitar la síndrome de desgast professional per poder oferir la millor qualitat assistencial.

UCI SENSE PARETS

La **UCI Sense Parets** és un servei d'assistència clínica reactiva i proactiva d'atenció al pacient crític fora de la UCI (a planta d'hospitalització, Urgències, etc.) que funciona des de novembre del 2017.

Aquesta unitat mòbil està conformada per un grup multidisciplinar de professionals, que fan una tasca no només reactiva (equip de resposta ràpida), sinó també proactiva (de recerca de pacients potencialment crítics) i de prevenció d'agreujament de pacients semicrítics. Aquesta tasca comença al lloc on és atès el pacient i pot acabar en el mateix lloc en cas de millora o en un ingrés immediat a la UCI en cas necessari. Amb aquestes actuacions ha disminuït el número d'avisos per aturada cardíaca intrahospitalària. Aquest equip, actiu de 8 a 20 hores els dies feiners, està complementat per la guàrdia del Servei de Medicina Intensiva les nits i festius.

Al 2018 s'han atès 932 pacients extra UCI amb un total de 1.496 actuacions de metges intensivistes i infermeres de crítics fora de la UCI. Aquesta nova forma de gestió de recursos humans permet avançar el tractament necessari per a cada pacient crític o semicrític, adequar els ingressos a la UCI, potenciar l'atenció precoç i reduir la mortalitat.

UCI SENSE PAPERS

Com a UCI del segle XXI, el Servei de Medicina Intensiva disposa del hardware i software necessari per permetre la integració de les dades clíniques, bioquímiques, radiològiques del pacient i dels dispositius als quals està connectat a través del Sistema d'Informació Clínica Departamental de Crítics (Centricity Critical Care).

Per tant, el registre de les constants, de la medicació i dels diferents aparells mèdics s'integren de forma semiautomàtica per un sistema informàtic específic. Aquest sistema treballa en coordinació amb el Sistema d'Informació Clínica (SIC) hospitalari (SAP).

DONACIÓ D'ÒRGANS I TEIXITS

El Servei de Medicina Intensiva és el nucli fonamental on té lloc el procés de la donació d'òrgans i, per aquest motiu, els coordinadors de trasplantaments són intensivistes. Aquests professionals formen una xarxa de treball en equip que actua sobre tot el procés de la donació. Des de la detecció del potencial donant, la seva avaluació, diagnòstic i manteniment dels òrgans potencialment trasplantables amb les màximes garanties de qualitat, seguretat i eficiència.

La donació d'òrgans ha de formar part integral de les cures al final de la vida. El malalt i la seva família tenen el dret de ser donants i els professionals de la salut tenen l'obligació de fer que aquesta possibilitat sigui una realitat. La manca d'òrgans per trasplantament representa un alt preu en mortalitat i qualitat de vida per a molts pacients.

Al 2018 l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova va comptabilitzar 15 donants d'òrgans i cap negativa familiar a la donació.

DOCÈNCIA

A més de l'assistència clínica, el Servei de Medicina Intensiva està compromès amb la docència de la medicina crítica. El Servei està acreditat i disposa de residents en Medicina Intensiva. A més, diversos professionals del Servei són docents de la Universitat de Lleida (UdL) i altres col·laboren amb altres universitats, com la Universitat de Barcelona (UB) i la Universitat Internacional Menéndez Pelayo.

El Servei ha organitzat diversos cursos, com ara d'ecografia del malalt crític, de via aèria, ventilació mecànica no invasiva i de prevenció i tractament del delírium. D'altra banda, el personal del Servei ha assistit i participat en cursos i congressos relacionats amb la medicina crítica per tal de millorar el seu coneixement i expertesa clínica.

Dintre de l'activitat assistencial es reserva un espai temporal per a les sessions clíniques del Servei.

RECERCA

El Servei de Medicina Intensiva realitza recerca clínica i disposa d'un grup de recerca de Medicina Intensiva adscrit a l'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida (IRBLleida).

El Servei colidra i/o participa en diversos projectes d'investigació, tant nacionals com internacionals, així com en assajos clínics en diferents fases del seu desenvolupament.

Aquesta recerca clínica es veu reflectida en multitud de publicacions nacionals i internacionals, que situen l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova com a centre de referència en la recerca de la medicina crítica internacional.

D'aquesta manera, els professionals del Servei han participat de forma activa presentant diferents ponències i comunicacions dels seus treballs de recerca a reunions i congressos d'arreu del món.

SOCIETATS CIENTÍFIQUES

Els professionals del Servei de Medicina Intensiva són membres de diferents Societats Científiques, com ara la Societat Catalana de Medicina Intensiva i Crítica (SOCMIC), la Societat Espanyola de Medicina Intensiva, Crítica i Unitats Coronàries (SEMICYUC) i la Societat Europea de Medicina Intensiva (ESICM).

A més de ser membres d'aquestes societats, els professionals participen de forma activa als Grups de Treball i, fins i tot, als òrgans de govern, com ara la vicepresidència de la SOCMIC per part del Cap de Servei.

Diferents membres del Servei també formen part de les comissions hospitalàries, que asseguren la qualitat assistencial que l'hospital ofereix al territori.

EN EL HOSPITAL
ARNAU DE
VILANOVA

Comida de casa y familiares 24 horas: así es una UCI más humanizada

• El centro de Lleida también estudia la posibilidad de permitir la entrada de mascotas de los enfermos en la unidad de cuidados intensivos

ROSA MATAS, LLEIDA

15/01/2019 06:00

Actualizado a
15/01/2019 10:07

RECONeixEMENTS I REPERCUSSIÓ EN PREMSA I XARXES SOCIALS

L'Hospital Universitari Arnau de Vilanova va ser nominat als Premis TOP 20 2018 en l'àrea d'atenció al pacient crític per l'IASIST.

El Servei de Medicina Intensiva ha estat esmentat en nombroses notícies i articles de premsa escrita, ràdio, televisió i mitjans digitals. També se n'ha fet ressò en xarxes socials. Alguns dels projectes que han tingut més repercussió mediàtica han estat la inauguració de les noves instal·lacions, el projecte d'humanització de les cures crítiques i la donació d'òrgans.